

Jeremia 3:14

**“Bekeert u, gij afkerige kinderen! spreekt de HEERE,
want Ik heb u getrouwd en Ik zal u aannemen,
één uit een stad en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Sion.”**

1 Ik wil u hebben

2 Ik roep u terug

3 Ik neem u aan

Gemeente,

626 voor Christus. In dat jaar was Jeremia tot profeet geroepen. In een tijd dat er internationaal heel wat gebeurde. Het wereldrijk Assyrie wankelde. Eindelijk. Al tientallen jaren was Juda een vazalstaat van die wereldmacht. Maar nu heeft koning Josia het aangedurfd om Juda los te maken. De vrijheid uitgeroepen. Geen druk meer vanuit Assyrie, geen hoge afdrachten en scherpe controles, geen verplichtingen en gedwongen leveringen van grondstoffen meer. In die jaren roept God Jeremia voor het eerst om te profeteren. Ongeveer de eerste 6 hoofdstukken van het Bijbelboek. Beslaan die periode. Kun je begrijpen dat Juda in een juichstemming is. Een soort bevrijding viert. Blijdschap, optimisme. Dat is een mens dan toch?

Als de economie weer aan zou trekken, als de werkgelegenheid weer toeneemt. Als de wind weer mee is. Als je geslaagd bent voor je examen, net een nieuwe baan zou hebben, net verkering hebt, getrouwd bent, een jubileum viert, je gezond voelt, opa of oma geworden bent. Dat maakt toch een blij en optimistisch mens van je? Dat geeft je toch ook een gevoel dat er geen vuiltje aan de lucht is?

Maar profeten zien altijd een laag dieper en scherper. Vergelijk het met een foto en een röntgenfoto. De profeten zijn de mannen van de röntgenfoto. En Jeremia kan en mag dan maar één ding zeggen: bekeert u! Hoofdstuk 3:1,7,12,14,22 4:1. Bekeert u. Een refrein dat keer op keer er doorheen klinkt. Het heeft Jeremia niet geliefd gemaakt. Spuugzat werden ze het op den duur. En het is de vraag hoe het ons vergaat. Als uw dominee week in week uit altijd dezelfde lijn heeft: bekeert u, bekeert u.

1 Ik wil u hebben

Waarom zend de HEERE Jeremia met deze boodschap? Want Ik heb u getrouwd. Zo bijzonder is de verhouding in het verbond. Met zijn invulling van het Woord en de sacramenten. Ik heb u getrouwd. Ik heb. U vroeg er niet om. Maar Ik heb Mijn Woord gegeven. Nu ook in Nederland. En Ik geef het u nog steeds. Ik heb ú getrouwd. Andere volken niet. Andere geslachten niet. Die leven buiten het verbond, onbekend met het Evangelie. Maar ú heb Ik getrouwd. Getrouwd. Dat Mijn verbond en woorden er zijn is uiting van Mijn liefde, goedertierenheid. Ik laat er Mij

mee in het hart zien. Zoveel liefde klopt er achter de erediensten, de prediking, de sacramenten. Liefde als van een man tot zijn vrouw. Ik zoek uw behoud.

Dan is het niet zomaar iets om afgoden te hebben. Om andere goden nodig te hebben behalve de HEERE. Hoe noem je dat als een vrouw andere mannen nodig heeft naast haar eigen man? Echtbreuk, overspel, hoerij. Afgoden hebben die je in plaats van of naast de HEERE nodig denkt te hebben. Dat je niet Hem alleen vertrouwt. Maar je hebt je werk je gezondheid, je leven met zijn invulling van vrije tijd en vrienden. En je hebt God eigenlijk pas nodig als het knelt, als het spant in die dingen. Als je werk op de tocht staat, er ziekte dreigt, narigheid opdoemt, dán heb je God nodig, om je levensgeluk weer te herstellen. Maar als alles weer oké is kun je Hem wel weer missen. Want dat andere, je leven dat lekker loopt, dat is je god.

Afgoderij, dat is het ook als je de HEERE niet alleen dient. Maar andere dingen hebt die je van het dienen van Hem afleiden. Als een kompasnaald die naar het noorden wijst, maar magneten in de buurt heeft die hem uit zijn stand trekken. De dienst aan God wordt uit zijn stand getrokken door iets anders. En soms kies je in plaats van God dienen voor iets anders. In plaats van kerkgang, Bijbellezen, stille tijd, gebed kies je wat anders. Door je vrienden of je werk. Of: je hebt je kerkgang, je leest je Bijbel, je bidt, maar je gedachten worden verstrooid door andere dingen. Aangetrokken door iets wat als een god aan je trekt. Waardoor je omgang met God verstoord wordt, maar je laat het er niet om.

Dat is erg, verschrikkelijk. Als je dat als kind van het verbond doet: dat is overspel. Daarmee geef je aan dat je aan de HEERE niet genoeg hebt. Daardoor voelt de HEERE Zich als een man wiens vrouw vreemd gegaan is. Daardoor voelt de HEERE Zich gekrenkt, gegriefd, gekwetst. Tot in het diepst van Zijn hart. Daardoor is de HEERE vertoornd. Heilig vertoornd. En heilige toorn is zuivere, vreselijke, rechtvaardige toorn.

Dan kan het misschien in je leven goed gaan. Qua werk, gezondheid, economie, school en opleiding, gezin en huwelijk, maar profeten spreken namens God, Die scherper ziet. Gij hebt Mij verlaten, gij hebt overspel bedreven. Zou de HEERE dat over zijn kant laten gaan? Daaraan voorbij gaan alsof het iets is? Is het vreemd dat dat Zijn toorn opwekt? Dat het vreselijk is zo te vallen in de handen van de levende God?

Daarom: bekeert u! Daar klinkt ook in: nog roep Ik u. Nog wil Ik u terughebben. En niet één keer, maar keer op keer. Al hebt gij met vele andere mannen gehoereerd: keer nochtans weder tot Mij. Je zou zeggen:

als iemand keer op keer je kwetst, je krenkt en grieft, dan zeg je na een paar keer: en nou hoef je niet meer terug te komen. Al zou jij nog willen of zeggen te willen, nou is bij mij de maat vol. Je hoeft niet meer terug te komen. Nou wil ik niet meer met jou verder. Maar wat zegt de HEERE: Bekeert u gij afkerige kinderen. Nog wil Ik u hebben! Achter de oproep: 'bekeert u' klopt zoveel liefde, zoveel onbegrijpelijke goedertierenheid. Als je dat proeft, als je daar zicht op krijgt dan wordt het anders: in plaats van dat je je eraan ergert, ben je er verwonderd over. Dat U maar blijft terugroepen. Hoewel ik U zo gekrenkt heb, wilt U me nog hebben en bij U hebben. Hebt u zo de HEERE leren kennen? Zo geraakt door Zijn goedertierenheid?

Ik roep u terug

Bekeert u, gij afkerige kinderen. Dan blijkt ook hoe ruim de roep van de HEERE is. Hij roept afkerige kinderen. Verbondskinderen. Die afkerig zijn. Hij is niet gekomen om te roepen, om alleen te roepen vrome kinderen, ernstige kinderen, zoekende verbondskinderen. Dan zou u moeten denken en u af gaan vragen en onderzoeken: bedoelt de HEERE mij wel? Ben ik wel van die categorie die de HEERE roept en nog hebben wil? Maar dat hoeft u zich niet af te vragen: bedoelt de HEERE mij wel? Kom ik wel in aanmerking? Bekeert u, gij afkerige kinderen. Wanneer word je geroepen? Als je afkerig bent. Hoe erg ook, je wordt geroepen: afkerige kinderen. Dat slaat op de aard, de natuur van die verbondskinderen. Er staat niet dat zij afgekeerd zijn, ooit, één keer in het verleden. Dat zij zich vaak afgekeerd hebben. Er worden maar niet enkele daden en keren mee bedoeld, maar zij zijn het. In zichzelf altijd maar weer. De geneigdheid zit er in. Als een auto op een helling: geneigd om omlaag te glijden en te rijden. Als hij niet tegengehouden, afgeremd wordt dan gaat hij weer. Als die verbondskinderen niet tegenhouden worden, dan gaan ze weer een afgod achterna en erin op. Het is hun aard, hun inborst. Afkerige kinderen. Vanzelf van God vandaan.

Gij afkerige kinderen. God bedoelt onvoorwaardelijk iedereen. Je kunt er alleen jezelf van buiten sluiten als je je hier niet in begrepen voelt en wilt weten. Geen afkerig kind genoemd wil worden. Daarboven staat. Je rechtvaardiger acht. En meent de bekering niet nodig te hebben. Blind voor jezelf. En je denkt dat iedereen bedoeld kan zijn, maar jij niet....

Afkerige kinderen. Die roept God. Zo afkerig als Juda: Juda had het gezien bij Israel, het 10 stammenrijk. Die hadden zich ook afgekeerd van de HEERE en waren 100 jaar geleden door Assyrie verstrooid en uit hun land gedeporteerd. Dat hadden ze gezien en gehoord van opa en oma, vader en moeder. En toch gaan ze zelf dezelfde kant op. Al heb je het

gehoord en weet je het: een leven zonder God eindigt in het verderf, dat weet je, dat zie je in de Bijbel, heb je wel eens gevoeld toen iemand stierf die God niet diende..... en toch ga je zelf diezelfde kant op. Afkerige kinderen bekeert u.

Bekeert u. Wat is dat nou eigenlijk? Dat heeft vers 13 omschreven: alleen ken uw ongerechtigheid. Dat geeft twee dingen aan. Allereerst dat andere dingen niet helpen. Je leven wat op orde brengen. Je leven verbeteren. Vooruit dan: als het dan echt niet mag dan zal ik het wel proberen te laten. Dan probeer ik wel me aan de regels te houden. En dan verder willen gaan alsof er niks gebeurd is en alsof het allemaal zo erg niet was. Je wilt er niet teveel over horen en praten. Je zult proberen het beter te gaan doen en dan niet meer op terugkomen. Dat is een harteloze bekering. Nee, bekering is dat je ongerechtigheid kent en erkent!

Het geeft ook aan: ken, erken je ongerechtigheid. Dat is niet: verbeter eerst je ongerechtigheid. Werk die zonden weg uit je leven, zorg dat je niet meer zo dikwijls terugvalt. Beloof verbetering. Dat is een genadeloze bekering. Die je zelf tot stand moet brengen, zelf moet beginnen, zelf een eerste stap moet zetten.

Nee, bekeert u is: ken uw ongerechtigheid. Dat is: erken uw ongerechtigheid. Erken hem zoals God hem ziet: het gaat er niet om wat ik ervan vindt. Maar zoals God het vindt en ziet. Dan is kennen ook doorgronden, tot op de bodem kennen. Mijn ongerechtigheid is overspel, hoererij. Zo verschrikkelijk tegen God. Hij heeft mij getrouwd in Zijn verbond. Enkel goed gedaan en goed gegeven en goed bedoeld, en ik heb als overspel gepleegd. Dan is kennen ook proeven. Je proeft iets van het bittere, het gruwelijke van de zonde. Anderen kunnen zeggen: och als dat nou alles is, je hebt toch niemand kwaad gedaan. Maar ik proef iets van het bittere, het krenkende voor God. Ik ben er stuk van en verafschuw mijn zondige natuur.

Hoe diep, hoe ver moet dat gaan? Zo diep en zo ver dat ik het niet meer in de zonde uit kan houden. Zo ver en zo diep dat het mij drijft naar Christus toe. Omdat Hij alleen van de zonde af kan helpen. Omdat Hij alleen van de zonde verlossen kan. Door de schuld weg te nemen en de kracht van de zonde te breken. En dat wil ik: van mijn zonde afkomen! Dat is bekering: de goedheid van de Heere en de bitterheid van de zonde dringen mij tot de Heere Jezus. Ik zal opstaan en tot mijn vader aan. De verloren zoon die wederkeert.

Gemeente, weet u daarvan? Als een begin en een almaar doorgaand gebeuren! Want telkens weer keer ik me af opnieuw af. En telkens weer zie ik diepere lagen en motieven in mijn leven die afkerig

zijn. En dieper en dieper gaat de ontdekking. De ontdekking van Gods ondoorgrondelijke goedertierenheid en van mijn ondoorgrondelijke zondigheid. En je erkent: ook dat is geschenk van de Heere! Want dat heb ik niet mezelf, die bekering. Ook dat, juist dat niet. Dat hebt Gij Heere mij gegeven. En daarom kan het voor iemand die er mee vastloopt. Die maar niet aan bekering toekomt. Altijd weer doorleeft. Al weet je het zo goed. Het bittere van de zonde niet gevoelen kan. Er niet van onder de indruk kan krijgen zichzelf. Die maar niet de goedheid van de Heere kan geloven. Hij schenkt bekering. Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn.

Gemeente, dit is nodig. Dat maakt Jeremia 3 ook wel duidelijk. Zonder deze bekering moet geen mens ervan uit gaan dat het wel goed zal zitten en goed zal komen. Zonder deze bekering moet niemand denken dat God in gunst op hem of haar neerziet. Is er geen zegen, geen gunst van God. Geen ingang in de hemel. En het is helemaal vreselijk als dat verkondigd zou worden. Een zegen van God zonder bekering, zonder erkenning van je ongerechtigheid en vluchten tot Christus. Dat is bedrog zelfmisleiding.

3 Ik neem u aan

Bekeert u gij afkerige kinderen en Ik zal u aannemen en u brengen te Sion. En ik zal u aannemen! Dat is me een wonder! Dat neemt op wat we eerder zeiden: je zou toch als mens allang een keer zeggen: en nou hoef ik jou niet meer. Als je altijd mijn liefde krenkt en kwetst, overspel pleegt, vreemd gaat, dan hoe ik je niet meer. Als jij nu nog wil, dan is voor mij de maat vol en de grens bereikt. Maar de HEERE zegt: Ik zal u aannemen. Daarom riep Ik u, omdat Ik u tot Mij wilde laten terugkeren. Dat is de meest vaste grond voor de zekerheid des geloofs: dat de HEERE Zelf roept. Dat Hij Zelf tot bekering roept. Zou Hij dan eerst roepen en dan later de deur dicht houden? Zou Hij dan eerst zeggen: keer weder tot Mij en dan later zeggen: maar Ik hoef je niet? Denk aan de vader van de verloren zoon die op de uitkijk staat en hem van verre ziet en hem toelopende omhelst.

Als je het dan daar maar in zoekt. De grond voor je aanneming zoeken en vinden in het feit dat je geroepen bent. Dat is het enige wapen tegen al die tegenwerpingen. Zou God mij willen aannemen? Ik heb zoveel gezondigd, ik heb telkens weer gezondigd. Ik heb zolang gewacht om te komen. Ik heb zoveel tijd voorbij, verloren laten gaan. Ik kan ook geen beterschap beloven want dat loopt toch op niks uit. Ik kan niks laten zien aan vooruitgang of verbetering. Heere, wat moet U toch met mij en waarom zou U mij nog willen hebben? Ik heb u geroepen, Mijn verbondskind. Daarom mag u zeker zijn van een welkom in Mijn armen.

Dat is zekerheid en verwondering. Het ligt dan ook niet zo dat het zo zijn alsof God heel blij moet zijn dat ik Hem wil gaan dienen. Dat God wel blij zal moeten zijn dat ik mij beschikbaar stel voor Hem. Het is precies andersom: dat ik blij mag zijn dat God mij nog hebben wil. Ondanks alles. Hoe is het mogelijk!

Letterlijk staat er: Ik zal u nemen, grijpen. Ik kom u daar halen waar u bent. Ik grijp u en Ik leid u. Mijn Geest zal u leiden. Die zal u verlangen geven naar Mij, Die zal vertrouwen geven in Mijn goedheid. Die zal leren wandelen in Mijn wegen. Als u niet weet en durft en kunt om tot Mij te komen en met Mij te wandelen. Ik haal u door Mijn Geest en Ik breng u te Sion. Straks, na 70 jaar ballingschap zal Ik u brengen te Sion, weer in Sion. Sion was de het deel van Jeruzalem waar de tempel stond. Waar God in het offer gemeenschap, omgang had met het volk. Sion: de gemeenschap met God in Christus. Ik zal u daar brengen. Waar u met Mij omgaat als een verzoend Vader. Ik breng u daar. Daar weer terug. In de omgang in Christus met een eeuwige genadige Vader. Die Zijn gunst schenkt. Zijn hart in liefde en verlangen tot het mijne, mijn hart in wederliefde en verlangen tot het Zijne. Daar zal Ik u brengen. En dat eens volkomen in de hemel. Omdat Christus werd verstoten. God wilde Hem niet meer aannemen. Ga uit Mijn ogen, Mijn Kind, Mijn gehoorzaam volmaakt Kind. God trekt Zijn handen van Hem af. Hij ontvangt de toorn, de straf, mijn verdiende loon. Hij van God verlaten opdat wij tot God zouden genomen worden. Dat maakt die omgang met de HEERE zo wonderlijk! Te danken aan Hem. elke glimp, elke druppel is door Hem gekocht op Golgotha.

Ik zal u aannemen en brengen te Sion. Ja, maar er staat nog wat bij: één uit een stad en twee uit een geslacht. Geeft dat niet aan dat het er maar voor heel weinigen is? Eén uit een stad, 2 uit een geslacht, familie. Als het er dan zo weinig zijn, hoe zou ik daar dan bij horen? Heeft dat dan met uitverkiezing te maken? En als er dan één uit een stad wordt aangenomen en twee uit een familie, hoe weet je dan of jij dat zult zijn? Hoe jij dan die ene of die tweede zal zijn? Moet je dan het meeste schuldbesef hebben, het ijverigste zoeken, het meest op God gericht zijn?

Gemeente dat is het allemaal niet. Dat bedoelt onze tekst niet. Calvijn heeft het al aangegeven wat de toevoeging betekent: die toevoeging betekent: al zou er maar één uit een stad zijn, al zouden er maar twee uit een geslacht zijn, dan nog zou Ik u aannemen. Dan nog zou Ik u zaligmaken. Dat zou Mij niet te weinig zijn om het voor te doen. Dan nog zou Ik Jezus laten lijden en sterven. Dan nog zou Hij Zijn leven geven. al zou u de enige zijn voor wie Hij het moest doen, zou het nog gedaan hebben. Kijk wij zeggen wel eens: daar kun je het niet voor doen, voor zo weinig mensen kun je al die kosten niet maken. En dan wordt een

vakantie reis afgelast. Die gaat alleen door bij voldoende aanmeldingen. Maar de HEERE zegt: al zou de enige zijn, dan nog was Mijn Zoon naar de wereld gekomen. Dan nog had Hij er Zijn leven voor over gehad. De tekst is geen beperking van Gods liefde, maar verdieping! Zo lief heb Ik u, dat Ik ook voor u alleen Mijn werk nog zou hebben gedaan. O HEERE, hebt U mij zo liefgehad?

Zo heeft Jeremia gepreekt. Een jaar of 4 aan een stuk, keer op keer. Toen legde God hem het zwijgen op. Toen lag het Woord in het midden van het volk. Hun verantwoordelijkheid was groot. Zij waren geroepen. Bekeert u! Het duurde jaren: wat zou de vrucht zijn, zou er vrucht zijn? Zo ligt het Woord in ons midden. Wat zal de vrucht zijn?

Amen